

**Míra pocíťované zátěže spojené se zaměstnáváním rodičů s malými dětmi
(hledisko zaměstnavatelů v %)**

Typ problému	Poměrně velký až zásadní problém	V podstatě žádný nebo poměrně malý problém	Daný problém nepřipadá v úvahu
přeřazování na jinou práci z důvodu těhotenství a jiných závažných důvodů	12,9	65,9	21,2
absence z důvodu ošetřování člena rodiny	12,3	86,8	0,9
návrat rodičů po delším pobytu (2-3 roky) na RD	11,2	76,7	12,1
pracovní výkonnost zaměstnanců s malými dětmi	9,4	87,4	3,2
poskytování náhradního nebo jiného volna na vyřizování osobních/rodinných záležitostí zaměstnanců	8,7	89,6	1,7
pracovní morálka a dodržování pracovní doby zaměstnanců s malými dětmi	6,6	90,1	3,3
návrat rodičů po zhruba jednoročním pobytu na RD	6,3	73,7	20

Zdroj: *Rodina, děti a zaměstnání v české společnosti*. Vyd. 1. Editor Tomáš Sirovátka, Ondřej Hora. Boskovice: Fakulta sociálních studií (Institut pro výzkum reprodukce a integrace společnosti) Masarykovy univerzity v Brně v nakl. Albert, 2008

Typy ideálních pracovních úvazků ženy podle věku dítěte (v %)

Období podle stáří dítěte/ dětí	Práce ženy podle typu úvazku					
	na celý úvazek		na částečný úvazek		zůstat doma	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
období po uzavření sňatku, než se narodí děti	94	91,5	3,5	4,7	2,5	3,7
období, kdy je některé z dětí ve věku 1-2 roky	1,4	1,2	4,1	5,4	94,6	93,4
období, kdy je některé z dětí ve věku 2-3 roky	1,8	1,6	16,1	12,6	82,1	85,8
období, kdy je některé z dětí ve věku 3-6 let	14,8	14	59,4	56,9	25,8	29,1
období, kdy nejmladší dítě začne chodit do školy	42,1	37,9	49,3	52,4	8,5	9,7
období po odchodu dětí z domova	94,7	94	3,1	4,1	2,1	1,9

Zdroj: Rodina, děti a zaměstnání v české společnosti. Vyd. 1. Editor Tomáš Sirovátka, Ondřej Hora. Boskovice: Fakulta sociálních studií (Institut pro výzkum reprodukce a integrace společnosti) Masarykovy univerzity v Brně v nakl. Albert, 2008

Příloha č. 3

**Částečné pracovní úvazky v Polsku, v České republice, na Slovensku a průměr v EU
(2006)**

Země	Ženy	Muži
EU (27 zemí)	32,9	7,7
Česká republika	8,7	2,3
Polsko	13,5	7,1
Slovenská republika	4,8	1,2

Zdroj: Ženy na trhu práce: realita a perspektivy. Editor Kateřina Machovcová. Praha: Gender centrum, 2007.

Příloha č. 4

Přepis rozhovoru konaného dne 19. 02. 2015.

Otázka č. 1 - Pracovala jste před nástupem na mateřskou dovolenou?

„Ano, jako brigádník, ve firmě Rautis.“

Otázka č. 2 - Pokud ano, máte v plánu vrátit se do téhož zaměstnání?

„Pokud se nevyskytne něco jiného, ráda bych tam nastoupila jako zaměstnanec na plný úvazek.“

Otázka č. 3 - Přivyděláváte si při mateřské dovolené, nebo hledáte nějaký druh přivýdělku?

„No, stále chodím na víkendové brigády, nic jiného jsem nehledala.“

Otázka č. 4 - Z jakého důvodu jste hledala při mateřské dovolené zaměstnání?

„Samozřejmě, že hlavním důvodem jsou finance, jako samoživitelka počítám každou korunu, něco navíc se hodí, mateřský není zas tak vysoká. Dále jsem ráda za jakýkoli kontakt s lidmi a odpoutání se od domácího stereotypu.“

Otázka č. 5 - Na jaké pracovní pozici jste zaměstnána?

„Průvodkyně, lektorka, prodavačka. Provádím exkurze, při kterých návštěvníkům popisují výrobu skleněných foukaných perel a vánočních ozdob z nich dělaných, učím turisty tyto ozdoby montovat a pak jim je prodávám.“

Otázka č. 6 - Jaký typ pracovního poměru preferujete?

„Mám uzavřenou dohodu o provedení práce a zatím mi to tak vyhovuje“

Otázka č. 7 - Kolik činí váš měsíční příjem z této činnosti?

„To je různé. Záleží na tom, jak se rozepíšou služby, kolikrát za měsíc jsem schopná si zajistit hlídání a uzpůsobit tomu další aktivity. Většinou se to ale pohybuje kolem 1200 Kč za měsíc, někdy více, někdy méně, někdy nic.“

Otázka č. 8 - Jak k vám přistupuje Váš zaměstnavatel?

„Jelikož je to můj známý, náš vztah je velmi neformální. Je ke mně velmi ochotný, ve všem mi vychází vstříc, já se snažím o totéž vůči němu. Kdykoli se vyskytne nějaký problém, jsme schopni si ho vysvětlit a v klidu vyřešit.“

Otázka č. 9 - Máte nějaké úlevy, či výhody?

„Těžko říct, myslím, že zaměstnavatel zohledňuje fakt, že jsem na mateřské, zároveň ke mně ale přistupuje stejně jako k ostatním. Nemám dojem, že bych měla vůči ostatním výhody. Záleží na domluvě.“

Otázka č. 10 - Jaký druh hlídání dětí při zaměstnání preferujete?

„Určitě babičky, tatínek.“

Otázka č. 11 - Jak často využíváte na hlídání mezigenerační solidarity? (babičky, příbuzní apod.)

„Minimálně jednou týdně.“

Otázka č. 12 - Uvažovali jste s otcem dítěte o „otcovské dovolené“?

„Ne.“

Otázka č. 13 - Jaký máte názor na rozdělení rolí, kdy matka je zaměstnána, živí rodinu a otec nastoupí na mateřskou dovolenou?

„Pokud je na tom takto rodina finančně o poznání lépe, nejsem proti tomu. Řekla bych, že dítě by mělo být hlavně s matkou, je to ale individuální.“

Otázka č. 14 - Vnímáte tento rodinný model pozitivně nebo negativně?

„Asi neutrálně.“

Otázka č. 15 - Napadají vás nějaké výhody a nevýhody takto rozdělených rodinných rolí?

„S ohledem na dítě to s sebou asi nese určitá rizika. Dítě si svou vlastní sociální roli utváří na základě vzorů v rodině. Může ho potom mást, že u něj doma je to tak, přičemž u ostatních dětí je to jinak, nicméně časem to samo pochopí. Jako vyloženě výhody nebo

nevýhody mě nenapadaj, je to o tom, jak jsou rodiče schopní to dítěti vysvětlit, bych řekla.“

Otázka č. 16 - Znáte nějaký druh zařízení pro děti ve věku do tří let?

„Jesle, mateřská centra. Nebo v některých školkách děti berou třeba už od dvou let, potom mě napadá kojenecký ústav, dětský domov, ale to asi na mysl nemáš.“

Otázka č. 17 - Znáte nějaké služby, programy, nebo volnočasové aktivity pro matky s dětmi do tří let ve vašem regionu?

„No např. v Jilemnici plavání s kojenci a batolaty, ve Vrchlabí je mateřské centrum, pokud vím.“

Otázka č. 18 - Které ze jmenovaných služeb využíváte a preferujete?

„Nevyužívám, chystám se už rok, že budeme chodit plavat, nikdy jsem se k tomu ale nedostala. Nebo nedokopala spíš.“

Otázka č. 19 - Máte ve vašem místě bydliště finančně a kapacitně dostupnou Mateřskou školu?

„Ano.“

Otázka č. 20 - Postrádáte ve vašem okolí služby péče o dítě, programu nebo volnočasové aktivity pro matky s dětmi ve věku do tří let?

„Ne.“